

μοσίας συμφοράς, λέγοντες ὅτι ἐδιδάχθη τὴν μαγείαν παρά τινος θείας αὐτῆς, ἥτις ὡς μάγισσα ἐκάη, ἐκατηγόρουσεν αὐτὴν πρὸς τοὺς ὡς ἔχουσιν ἀπὸ τῆς ἐκείνης μετὰ τοῦ διαβόλου, καὶ ἔθεθαι ὅτι οὐδέποτε προσέβλεπεν ἄνθρωπον κατὰ πρόσωπον, καὶ ὅτι οὐδεὶς εἶχεν ἴδει αὐτὴν κλαίουσιν. Ὁ Κέπλερ ἐσπευσεν εἰς βοήθειαν αὐτῆς καὶ ἠγωνίσθη ἐπὶ πέντε συνεχῆ ἔτη ἵνα σώσῃ τὴν μητέρα του. Οἱ δικασταὶ ἐπέδειξαν εἰς τὴν γραῖαν Αἰκατερίνην Κέπλερ τὰ ἐργαλεῖα τῆς βασάνου, ἀπειλοῦντες αὐτὴν, ὅπως τὴν ἐξαναγκάσωσιν εἰς τὴν ἐξομολόγησιν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ κλονήσωσιν αὐτὴν. Ἡ καρτερία αὐτῆς τὴν ἔσωσεν ἀπὸ τοῦ θανάτου, ἀλλὰ δὲν ἐξήλειψε τὴν εἰς τὸν υἱὸν αὐτῆς προκύψασαν ἐκ τῆς δίκης ταύτης αἰσχύνην.

Ὁ Κέπλερ εὗρέθη καὶ πάλιν εἰς μεγίστην ἔνδειαν, ἀλλ' ἔφερε γενναίως τὴν ἀτυχίαν, καὶ ἐλησμονεῖ τὰ δεινὰ του καταφεύγων εἰς τὰς οὐρανιας ἐκτάσεις καὶ περιπλανῶν τὰς σκέψεις ἐν τῷ ἀχανεῖ διαστήματι, ἐνθα ἤκουε δυνάμεις τῆς θεοπλήκτου αὐτοῦ φαντασίας τὴν ἀρμονικὴν μελωδίαν, ἣν παράγει ἡ αἰωνία τῶν πλανητῶν κίνησις. Τὴν μουσικὴν ταύτην τῆς φύσεως ἐπειρήθη ὁ Κέπλερ νὰ ἐκφράσῃ ἐν τῷ περιέρῳ αὐτοῦ βιβλίῳ *Περὶ ἀρμονίας τοῦ κόσμου*, βιβλίῳ παραδόξῳ, ἐν ᾧ τὸ δαιμόνιον τοῦτο πνεῦμα ἀποπλανᾶται ἐν μέσῳ ἰδεῶν φαντασιωδῶν, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ἐμφορεῖται ὑπ' ἀληθοῦς μεγαλοφυΐας, διαφωτίζον αἴφνης τὸ ζοφερώτατον σκότος. Ἐν τέλει τοῦ συγγράμματος τούτου ἐπανέρχεται εἰς τὴν ἀκριβοῦς τῆς ἐπιστήμης γλῶσσαν καὶ ἀποκαλύπτει τὸν νόμον, ὅστις συνδέει πάντα τὰ στοιχεῖα τοῦ ἡμετέρου συστήματος, καὶ συσχετίζει τοὺς μεγάλους ἄξονας τῶν πλανητῶν πρὸς τὴν διάρκειαν τῶν περιτροπῶν.

Ὁ Κέπλερ ἐν μέσῳ τῆς ἡδονῆς, ἣν ἐκ τῆς τοιαύτης μελέτης ἀπῆλασε, πικρίας μόνον ἐγεύετο ἐν τῷ ὑλικῷ βίῳ. Ὁ Φερδινάνδος τῆς Αὐστρίας, διάδοχος τοῦ ἄρτι ἀποθανόντος αυτοκράτορος Μαθία, ἠθέλησε νὰ ἐξοντώσῃ ἐν Στυρία τὸ θρησκευμα τῶν διαμαρτυρομένων. Ὁ Κέπλερ ἀναγκασθεὶς καὶ πάλιν νὰ ἀφήσῃ τὸν οἶκόν του, κατέλιπε τὴν Αὐστρίαν, καὶ διετέλεσεν ἐπὶ τινὰ χρόνον πλησίον τοῦ δουκὸς Wallenstein. Ἐνὸς τῶν στρατηγῶν τοῦ Τριακονταετοῦς πολέμου¹. Ἐλθὼν εἰς δεῦτερον γάμον μετὰ τῆς Σουσαρίνης Ρίττιγγερ, ἀπέκτησεν ἑπτὰ τέκνα, αἱ δὲ ἀνάγκαι τοῦ καθ' ἡμέραν βίου τὸν ἐβίασαν εἰς συγχὰς περιοδείας. Ἀναγκαζόμενος νὰ ζητῇ ἀδιαλείπτως τὴν πληρωμὴν τῶν ὀφειλομένων αὐτῷ χρημάτων ἐκ τῶν καθυστερούμενων μισθῶν, ἐξήντησε τὰς δυνάμεις αὐτοῦ καὶ ἠσθένησεν, ἀπέθανε δὲ ἐν ἡλικίᾳ πενήτηκοντα ἐννέα ἐτῶν. Τὰ ὁσπᾶ αὐτοῦ κείνται ἐν τῇ ἐκκλη-

σίᾳ τοῦ Ἁγίου Πέτρου ἐν Ῥατισβόννῃ. Ὁ ἐπισκεπτόμενος τὸν τάφον αὐτοῦ ἀναγινώσκει τὸ ἐξῆς ἐπιτύμβιον, τὸ ὁποῖον ὁ ἴδιος συνέθεσε. «Κατεμέτρησα τοὺς οὐρανοὺς, νῦν δὲ καταμετροῦ τὰ σκότη τῆς γῆς. Ὁ νοῦς εἶναι θεῖος. Ἐνταῦθα κείται μόνη ἡ σκιά τοῦ σώματος».

Οὕτως ἀπέθανεν ὁ Κέπλερ, ὁ τολμηρὸς ἀνὴρ, ὅστις ἐκ πρώτης ἀφετηρίας ἤλπισεν ἐν τῇ περὶ τὸν κόσμον μελέτῃ νὰ λύσῃ τὸ αἰνίγμα τῆς φύσεως. Καθ' ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον, ἡ ὁρμὴ τῆς ψυχῆς του τὸν φέρεε πρὸς τὴν ἀλήθειαν. Ἡ περιέργεια ἀδιαλείπτως τὸν κινεῖ, οὐδέποτε δὲ τὸν τυφλοῖ ἢ ὑπεροψία. «Ἵπερόπτης καὶ τολμηρὸς ὢν ὁσάκις ἐρευνᾷ, λέγει ὁ κ. Bertrand, ὁ Κέπλερ γίνεταί μετριόφρων καὶ ταπεινὸς ὁσάκις εὕρισκε. Ἐν τῇ χαρᾷ τοῦ θριάμβου τὸν Θεὸν μόνον δοξάζει. Ἡ μεγάλη αὐτοῦ ψυχὴ ἐστερεῖτο φιλοδοξίας καὶ ματαιότητος, οὔτε δὲ τὰς τιμὰς ἐπεθύμησεν οὔτε τὰς ἐπευφημίας τῶν ἀνθρώπων. — Ἡ δόξα αὐτοῦ εἶναι ἐγγεγραμμένη ἐν τῷ οὐρανῷ· αἱ πρόδοι τῆς ἐπιστήμης δὲν δύνανται νὰ μειώσωσιν οὔτε ν' ἀμαυρώσωσιν αὐτὴν, οἱ δὲ πλανῆται διὰ τῆς σταθερᾶς διαδοχῆς τῶν κανονικῶν αὐτῶν κινήσεων μαρτυροῦσιν αὐτὴν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα.

ΕΛΙΖΑ Σ. ΣΟΡΤΕΟΡ.

ΕΝ ΦΙΑΗΜΑ

Νεκρὸς τις φοιτητῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Οὐψάλας, υἱὸς πτωχῆς χήρας, ἐπεριπάτει ἐν δημοσίῳ κήπῳ ὠραίαν τινὰ πρῶτην Κυριακῆς μετὰ τινων συμφοιτητῶν του, ἐφλυάρουν δ' οἱ νεανίαι ζωηρότατα, ὅτε παρετήρησαν ἐρχομένην πρὸς τὸ μέρος τῆς δειροστοιχίας ὅπου αὐτοὶ ἴσταντο τὴν θυγατέρα τοῦ πρυτάνεως τοῦ πανεπιστημίου, νεάνιδα εὐειδεστάτην, ἥτις κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν μετέβαινε εἰς τὴν ἐκκλησίαν μετὰ τῆς παιδαγωγοῦ τῆς.

Αἴφνης ὁ υἱὸς τῆς χήρας ἀνέκραξεν· «Εἶμι βέβαιος ὅτι ἡ κόρη αὐτὴ θά μοι ἐδίδεν ἐν φίλημα».

Οἱ σύντροφοί του ἐνοσεῖται ἀνεαγγάχασαν, εἰς δ' ἐξ αὐτῶν, πλούσιος φοιτητῆς, ἀπήντησεν·

— Εἶν' ἀδύνατον. Εἶσαι ἐντελῶς ξένος πρὸς αὐτὴν, καὶ θέλεις . . . . καὶ μάλιστα εἰς δημοσίον μέρος . . . Εἶναι ἀνόητον καὶ νὰ τὸ φαντασθῆς κἀν.

— Καὶ ὅμως ἐπιμένω εἰς ὅ, τι εἶπα, ἀνταπήντησεν ὁ ἄλλος.

Αἱ λέξεις αὗται ἠρθέρισαν ἔτι μᾶλλον τὸν πλούσιον φοιτητὴν, ὅστις πάραυτα τῷ ἐπρότεινε σπουδαῖον στοιχείημα, βέβαιος ὢν ὅτι οὕτω ὁ πτωχὸς συμφοιτητῆς του δὲν ἠθέλε κἀν τολμήσει νὰ ἐπιχειρήσῃ τὸ πρᾶγμα, διὰ νὰ μὴ χάσῃ τυχὸν τὸ στοιχείημα, πλὴν,

— Δέχομαι τὸ στοιχείημα, ἀνέκραξεν οὗτος ἀνελπιδίστως· ἐν τῷ ἅμα δὲ, εὐθὺς ὡς ἡ κόρη καὶ ἡ παιδαγωγὸς τῆς διῆλθον πλησίον τῶν νέων, ἀφῆκε τοὺς συντρόφους του καὶ ἠκολούθησε τὰς

1. 1618—1648, μετὰ τῶν διαμαρτυρομένων ἡγεμόνων τῆς Γερμανίας καὶ τοῦ αυτοκράτορος καὶ τῶν καθολικῶν ἡγεμόνων. Διὰ τοῦ πολέμου τούτου οἱ διαμαρτυρόμενοι ἀπέκτησαν τὴν ἐλευθερίαν τῆς συνειδήσεως.